

<i>Sorszám:</i> 9.	<i>Tárgy:</i> Beszámoló a Békés Városi Jantyk Mátyás Múzeum működéséről
<i>Döntéshozatal módja:</i> Egyszerű szótöbbség	<i>Véleményező bizottság:</i> Oktatási, Kulturális és Sportbizottság
<i>Tárgyalás módja:</i> nyílt ülés	<i>Előkészítette:</i> Sápiné Turcsányi Ildikó igazgató

Tisztelt Képviselő-testület!

Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 397/2016. (XII. 09.) határozatával jóváhagyta a 2017. első félévére vonatkozó munkatervét, mely szerint a Képviselő-testület a 2017. májusi ülésén tárgyalja meg a Békés Városi Jantyk Mátyás Múzeum működéséről szóló beszámolót.

Sápiné Turcsányi Ildikó, a Békés Városi Jantyk Mátyás Múzeum igazgatója elkészítette a Békés Városi Jantyk Mátyás Múzeum 2016. évi munkájáról szóló beszámolót, melyet mellékelten terjesztünk a T. Képviselő-testület elé.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testülettől az alábbi határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat:

Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Békés Városi Jantyk Mátyás Múzeum 2016. évi munkájáról szóló beszámolót elfogadja.

Felelős: Izsó Gábor polgármester

Határidő: értelem szerint

Békés, 2017. május 16.

Izsó Gábor
polgármester

Jogi ellenjegyző

Pénzügyi ellenjegyző

Beszámoló

A Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum 2016-ban végzett munkájáról

I. Bevezetés

A 2013. I. 1-én életbe lépő, a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény módosításáról 2012. évi CLII. Törvény a muzeális intézmény fogalmát, feladatait az alábbiakban határozta meg:

42. § (1) A múzeum a kulturális javak tudományosan rendszerezett gyűjteményeiből álló muzeális intézmény, amely a kulturális javakat és a szellemi kulturális örökség elemeit tudományos, örökségvédelmi, oktatási és ismeretátadási céllal gyűjti, megőrzi, feldolgozza, kutatja és kiállítja, továbbá egyéb formákban közzé teszi. Tevékenységével elősegíti a természeti, társadalmi, művészeti, kulturális és tudományos összefüggések kutatását, megértését, nyomon követi azok jelenkori változásait és folytonos művelődésre ösztönöz.

(2) A múzeum feladata a működési engedélyében meghatározott gyűjtőkörébe tartozó kulturális javak

- a) gyűjtemény gondozása, ennek keretében azok
 - aa) gyarapítása,
 - ab) nyilvántartása,
 - ac) állományvédelme,
- b) tudományos feldolgozása és publikálása,
- c) hozzáférhetővé tétele, ennek keretében
 - ca) állandó és időszakos kiállítások rendezése,
 - cb) közművelődési és múzeumpedagógiai programok és kiadványok biztosítása,
 - cc) a kulturális javak digitalizálása,
 - cd) a kutatási tevékenység biztosítása.

A törvény 95/B. § (9) pontja megszabja továbbá, hogy a muzeális intézmény az éves munkatervét és éves munkájáról szóló beszámolóját gyűjteményfejlesztéssel, gyűjteményfeltárással, kutatással, műtárgyvédelemmel, szolgáltatással, bemutatókkal kapcsolatos szakmai mutatók alapján készíti el.

Intézményünk 2016-ban az alábbi pályázatokat nyújtotta be:

- NKA Könyvkiadás Kollégiumához Szojka Petronella: A békési ortodox egyházközség története című írásának megjelentetésére benyújtott pályázatunk nem nyert
- NKA Közgyűjtemények Kollégiumához „A kéz kora – 200 éve alakultak az első békési céhek” című kiállítás megrendezésére és múzeumpedagógiai programra 400.000,- Ft (kurátor: **S. Turcsányi Ildikó**)
- Az 1956-os Emlékbizottság megbízásából a Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány által kiírt KKETTKK-56P-01 jelű „Mansfeld Péter” pályázat keretében Vincze Gábor: Békétlen Békés. Forradalom és megtorlás Békésen című tanulmányának megjelentetésére 1.039.350,-Ft
- Az EMMI által kiírt 2016. évi Járasszékhely múzeumok támogatása pályázatra beadott terv alapján 2.000.000,-Ft. A pályázatot ugyan Békés Város Önkormányzata nyújthat-

ta be, azonban annak szakmai indoklását (módszertani összefoglaló, programok összefoglaló bemutatása, módszertana, programok célcsoportja és a kiválasztott célcsoport indoklása, fejlesztés várható társadalmi hatásai), valamint a feladatokra és költség nemekre lebontott részletes költségvetést és pénzügyi ütemezést a Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum munkatársa (S. Turcsányi Ildikó régész-történész muzeológus) készítette el. Így intézményünk a Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény 3. melléklet II. 5. b) pont szerinti Járásszékhely múzeumok szakmai támogatása pályázatra:

- o Múzeumandragógiai programra (helytörténeti előadássorozat) 127.000,-Ft
- o „Gyere velünk a múzeumba!” címmel óvodások múzeumlátogatásának megszervezésére, lebonyolítására, múzeumpedagógiai programra 1.873.000,-Ft vissza nem térítendő támogatást kapott.

Pályázati munkánk eredményeképpen 2016-ban 3.439.350,-Ft-ot fordíthattunk (egy része átcsúszik 2017-re) szakmai tevékenységünk finanszírozására, mely a fenntartótól kapott költségvetésünkben foglalt 100.000,-Ft-os szakmai költségvetést kiegészítve tette lehetővé a színvonalas múzeumi munkát.

A Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum ez évben is igyekezett eredményesen együttműködni a városi oktatási és kulturális intézményekkel, több programunk csatlakozott pl. a BÉTAZEN-hez (zenei előadás), valamint a Madzagfalvi Napokhoz (kiállítás). Kiállításaink sorában különösen kiemelkedő volt a látogatottsága „A kéz kora – 200 éve alakultak az első céhek” című, múzeumpedagógiai foglalkozásokkal kísért tárlatnak. Folytattuk a városházi kiállítások rendezését, illetve a Madzagfalvi Napok alkalmából Békés város török megszállás alatti történetéről egy kisebb időszaki kiállítás bemutatására nyílt lehetőségünk a Kulturális Központ aulájában.

A városi társintézményekkel, civil szervezetekkel, egyházakkal közösen több igen jelentős kulturális rendezvényt valósítottunk meg:

- Nefelejcs Kulturális és Hagyományörző Közhasznú Egyesülettel: április 23-án Nefelejcs Vigalom, szeptember 24-én Tökmulatság a Tájházban, április 9-én Nefelejcs díj átadása a Békési Galériában.
- BÉTAZEN ideje alatt a Kecskeméti Gábor Kulturális Központtal együttműködésben július 2-án gyermekelőadás a Békési Galériában.
- A Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum, mint társrendező részt vett a Békési Városvédő és Szépítő Egyesülettel és a Békés Városi Püski Sándor Könyvtárral közösen középiskolások számára szervezett helyismereti vetélkedőben, melyet ez évben Békés város hármas zenei jubileuma – 100 éve született Gulyás György, 70 éve hozták létre a Békés-Tarhosi Énekiskolát, 40 éve kezdődött a BÉTAZEN rendezvénysorozata - jegyében írtunk ki. A szervezők terve, hogy a várostörténeti vetélkedő hagyományává váljon, ennek érdekében ezután is minden évben az aktuális legfontosabb jubileum címével kívánjuk azt meghirdetni.

II. Személyi, szervezeti helyzet

Feladatainkat a meghatározott létszámmal (3 fő teljes és 1 fő részmunkaidős szakalkalmazott és 5 fő részmunkaidős üzemviteli alkalmazott) oldottuk meg, munkánkat az Önkormány-

zat közcélú munkások kirendelésével segítette. 2015-ben szerencsés változás történt a szakalkalmazotti körben: kevésbé aktív, gyulai restaurátor és békéscsabai néprajzos munkatársunkat békésiek váltották. Mivel múzeumunk csupán a törvényileg kötelezően előírt minimális szakalkalmazotti létszámmal működik, igen nagy szükségünk is van nagy munkabírású, hirtelen is bevethető (tehát békési) munkatársakra.

Régész-történész főmuzeológusunk munkakörének megfelelően felügyelte és gondozta a vezetése alatt álló régészeti és történeti gyűjteményeket, gyűjtő-, nyilvántartó és tudományos kutatómunkát végzett, kiállításokat rendezett, múzeumpedagógiai foglalkozásokat és múzeumi órákat vezetett, előadásokat tartott, publikált. Beosztása szerint igazgatóként szervezte a múzeum kiállítási tevékenységét, irányította és ellenőrizte a költségvetési munkát, koordinálta a múzeum közművelődési programjait.

Néprajzos muzeológusunk felügyelte és gondozta a vezetése alatt álló néprajzi gyűjteményt, gyűjtő-, nyilvántartó és tudományos kutatómunkát végzett, kiállításokat rendezett, múzeumpedagógiai foglalkozásokat vezetett, publikált.

Részmunkaidős restaurátorunk ellenőrizte és biztosította a gyűjteményi anyag megfelelő állapotát, kiállításokra előkészítette, ha kellett, rendbe tette és restaurálta a tárgyakat.

Közönségkapcsolati munkatársunk az igazgatóval együtt szervezte a múzeum közművelődési, múzeumpedagógiai munkáját, irányította a kiállítások létrehozását, ellátta a költségvetési munka körüli nyilvántartási teendőket.

Három, működési engedéllyel rendelkező kiállítóhelyünk üzemviteli munkáit 2 részmunkaidős takarítónő és 2 részmunkaidős teremőr (továbbá restaurátorunk fele munkaidejében) látta el, ezzel csupán a törvény által előírt minimális nyitva tartást tudtuk biztosítani.

Három alkalommal tartottunk összmunkatársi értekezletet, egyébként a szakmai feladatokat, napi-heti rendszerességgel beszéltük meg.

III. Gyűjteményi munka

1. Gyűjteménygyarapítás

Néprajz: Ez évben 78 db néprajzi tárgy került az intézményhez, Balázsné Sánta Zsuzsa (8), Gyurovits Katalin (48) és Pálfi Jánosné (22) ajándékként

2. Nyilvántartás

Néprajz: **Szojka Petronella** néprajzos muzeológus 39 db néprajzi tárgyat leltározott be. Folytatta a Néprajzi Gyűjtemény hagyományos nyilvántartó eszközének, a leltárkönyveknek múzeumi irányelvek szerint a tavalyi év során elkezdett digitalizálását, amelynek segítségével átláthatóbb, hozzáférhetőbb, gyorsabban kereshető számítógépes nyilvántartási rendszer jöhet létre.

Kocsor Julianna restaurátor a Néprajzi és a Helytörténeti Gyűjtemény 719 tárgyának tárgyfotóját készítette el. Ezek visszaazonosításának köszönhetően **Szojka Petronella** néprajzos muzeológus pontosította a leltárkönyvi leírásokat (pl. a tárgyakon található feliratokat, a tárgy állapotára vonatkozó megjegyzéseket).

Történet: 487 darab beleltározása a Békés-Tarhosi Gyűjteménybe (**S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus)

Könyvtár: 46 db könyv, periodika beletárolása, ehhez 92 db utaló cédula készítése (S. Turcsányi Ildikó régész-történész muzeológus)

3. Gyűjteményrendezés, revízió, kölcsönzés

- **Szojka Petronella** néprajzos muzeológus és **Kocsor Julianna** restaurátor munkater-
vük szerint 2016. júliusától elkezdtek a Tájházban lévő állandó néprajzi kiállítás újra-
rendezését és revízióját. 207 db tárgy visszaellenőrzése, fotózása történt meg. A Tájház-
ban kiállított, de a Múzeum Néprajzi Gyűjteményének leltárkönyveiben nem található
tárgyakat a saját gyűjteményi anyagunktól elkülönítették. A kiállított néprajzi tárgyakról
több esetben hiányzó leltári számokat a beazonosítást követően a tárgyakon pótolták. A
Nagyház padlásterének alsó szintjén tárolt Néprajzi Gyűjtemény revízióját 2016. szept-
emberében folytatták. A tárgyak fizikai rendezése, rendbetétele és a leltári adatrögzítés-
re részlegesen sor került. A kiállított néprajzi tárgyakról több esetben hiányzó leltári
számokat a beazonosítást követően pótolták. A Galéria textilraktárában 2016. októberé-
ben minden egyes darabról leltári számos fényképes dokumentációt készítettek a digitá-
lis nyilvántartás számára. A kiállított néprajzi tárgyakról több esetben hiányzó leltári
számokat a beazonosítást követően a tárgyakon pótolták.

- **Szojka Petronella** néprajzos muzeológus és **Kocsor Julianna** restaurátor a békéscsa-
bai Munkácsy Mihály Múzeum kérésére a „Pusztaiak, a PÁSZTOROK világa” című ki-
állításához kapcsolódó néprajzi anyagunkat összegyűjtötte és szállításra előkészítette.

- A dévaványai Bereczki Imre Helytörténeti Gyűjtemény részére a „Békési szücsím-
zés” című kiállítás anyagának egy részét továbbkölcsonőztük, a megfelelő szállításról
gondoskodtunk.

5. Műtárgyvédelem

- **Kocsor Julianna** restaurátor 11 db néprajzi és 721 db numizmatikai tárgy tisztítását,
konzerválását végezte el.

A Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeumban nyilvántartott gyűjteményi anyag
(szakmai felügyeletet ellátó mindenkori minisztérium felé éves statisztikai adatszolgáltatási
kötelezettséggel)

Régészet	6137 db
Helytörténet	2000 db
Numizmatika (lezárt gyűjtemény)	1178 db
Néprajz	5072 db
Képzőművészet (lezárt gyűjtemény)	216 db
Íparművészet (lezárt gyűjtemény)	45 db
Eredeti, forrásértékű történeti dokumentum	19536 db
Eredeti, forrásértékű archív fotó	10960 db
Adattári fotó	1406 db
Adattári dokumentációs egység	357 db
Könyvtári gyűjtemény	3648 db

IV. Tudományos tevékenység

2. Összefoglalók, tanulmányok, egyéb

- Megjelent kisebb ismeretterjesztő írások

S. Turcsányi Ildikó régész-történész muzeológus:

- „Törökvilág Békésen” In: Békési Újság Kalendáriuma 2017.
- Tagja volt a Családért Alapítvány által kiadott „Üdvözet Békésről” című könyv szerkesztőbizottságának, melynek képanyaga 80 %-ban a békési múzeum gyűjteményéből, ugyancsak általa került beszkenelésre. Megírta a könyv egyes fejezeteit bevezető összefoglaló történeti szövegeket, összesen 12 oldal terjedelemben.

Szojka Petronella néprajzos muzeológus:

- „Játszva tanul a gyermek” In: Békési Újság Kalendáriuma 2017. 68-75. oldal

- Saját kiadvány, szerkesztés

2016-ban a **Békési Téka** sorozat 2 kötete jelent meg:

- Sz. Kürti Katalin: Békés és Debrecen vonzásában. Békési Téka 53. szám, szerkesztői teendőit **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus látta el. Megjelenése az előző évben nyertes pályázati pénzből valósulhatott meg.

- Farkas Lászlóné: „A tűznek nem szabad kialudnia!” Békési Téka 54. szám, ajánlását írta és szerkesztői teendőit ellátta **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus

- 2016. őszén a KKETTKK-56P-01 jelű „Mansfeld Péter” pályázaton nyert összegből tudtuk megjelentetni Vincze Gábor: Békétlen Békés. Forradalom és megtorlás Békésen című tanulmányát, melynek elkészítésében munkatársaink tevékenyen közreműködtek. A szerző által feltárt iratokból **Egri Tünde** közművelődési munkatárs 80 oldal, **Kocsor Julianna** restaurátor 140 oldal, **Szojka Petronella** néprajzos muzeológus 145 oldal, **Mészárosné Liszkai Ágnes** 80 oldal írott/gépelte iratanyag számítógépbe vitelét végezte el, **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus ellátta a kiadvány szerkesztői munkáját.

- Kiállítási forgatókönyv

S. Turcsányi Ildikó régész-történész muzeológus:

- „Törökvilág Békésen” c. kiállításhoz (4 oldal), Kulturális Központ, nyílt szeptember 9-én
- „A kéz kora – 200 éve alakultak az első békési céhek” című történeti kiállításhoz (16 oldal), megnyílt november 11-én a Galéria kistermében
- „Zenei jubileumok” című kiállításhoz (9 oldal), mely hármass jubileumot (100 éve született Gulyás György, 70 éve alapították a Békés-Tarhosi Énekiskolát, 40 éves a BÉTAZEN rendezvénysorozat) takar, nyílt október 27-én a Polgármesteri Hivatal emeleti folyosóján

Szojka Petronella néprajzos muzeológus:

- A „*Békési szücszimzés*” című, Kiss Józsefné életmű kiállításához kapcsolódóan (5 oldal). Megnyílt: a Békési Galéria épületének nagytermében március 11-én
- A „*Játszva tanul a gyermek*” című időszaki néprajzi kiállításhoz kapcsolódóan (12 oldal). Megnyílt: a Polgármesteri Hivatal emeleti folyosóján április 28-án

- Pályázatírás

S. Turcsányi Ildikó régész-történész muzeológus:

- NKA Közgyűjtemények Kollégiumához „A kéz kora – 200 éve alakultak az első békési céhek” című kiállítás megrendezésére és múzeumpedagógiai programra. A benyújtott pályázat 400.000,- Ft támogatást kapott.
- Az 1956-os Emlékbizottság megbízásából a Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány által kiírt KKETTKK-56P-01 jelű „Mansfeld Péter” pályázat keretében Vincze Gábor: Békétlen Békés. Forradalom és megtorlás Békésen című tanulmányának megjelentetésére. A pályázat 100 %-os intenzitású támogatást kapott (1.039.350,-Ft).
- Az EMMI által kiírt 2016. évi Járásszékhely múzeumok támogatása pályázatra beadott terv alapján 2.000.000,-Ft vissza nem térítendő támogatást kaptunk. A pályázatot ugyan Békés Város Önkormányzata nyújthatta be, azonban annak szakmai indoklását (módszertani összefoglaló, programok összefoglaló bemutatása, módszertana, programok célcsoportja és a kiválasztott célcsoport indoklása, fejlesztés várható társadalmi hatásai), valamint a feladatokra és költség nemekre lebontott részletes költségvetést és pénzügyi ütemezést a Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum munkatársa készítette el.
Szojka Petronella néprajzos muzeológus:
- NKA Könyvkiadás Kollégiumához Szojka Petronella: A békési ortodox egyházközség története című írásának megjelentetésére benyújtott pályázat sajnos nem nyert

7. kutatószolgálat

Múzeumunk munkatársai ebben az évben is több egyetemi szakdolgozat írásához adtak segítséget. Információt szolgáltatunk a szegedi egyetemnek Banner János munkásságával kapcsolatban. Lengyel Diána főiskolai hallgató nyáron nálunk töltötte államvizsgájához szükséges 35 órás falusi turizmus gyakorlatát. Augusztus elején 2 diákot (Farkas István és Kis Zoltán) fogadtunk 40 órás önkéntes munkára a békéscsabai Andrassy Gyula Gimnáziumból

V. Közművelődési és közönségkapcsolati tevékenység

2. Kiállítások

Időszaki kiállítás:

Békési Galéria - Kisterem

- áthúzódó 2015-ről: „Nem messze van ide Kalocsa...” viselet kiállítás Mahovicsné Ladányi Anita és Mahovics Tamás magángyűjteményéből, XXVI. Csuta Nemzetközi Művésztelep záró kiállítása „VENDÉG” címmel, nyílt augusztus 5-én, megnyitotta Szegő György, a Műcsarnok igazgató-művészeti vezetője és dr. Tuza Béla
- „A kéz kora – 200 éve alakultak az első békési céhek” című történeti kiállítás, megnyílt november 11-én, kurátor **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus, megnyitotta Pál Miklósné a Népművészeti Egyesületek Szövetségének elnöke

Békési Galéria – Nagyterem

- „Békési szücsbímzés” Kiss Józsefné életmű kiállítása, nyílt március 11-én, kurátor **Szojka Petronella** néprajzos muzeológus

- Válogatás a békési múzeum képzőművészeti gyűjteményéből, nyílt július 13-án
- „Gyönyörű világunk” címmel a CEWE – Európa legnagyobb fotószolgáltatója kiállítása, nyílt szeptember 15-én, kurátor **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus

Kihelyezett kiállítások

Polgármesteri Hivatal

- áthúzódo 2015-ről: „Játszva tanul a gyermek”, néprajzi kiállítás
- „Zenei jubileumok” című kiállítás, mely hármass jubileumot (100 éve született Gulyás György, 70 éve alapították a Békés-Tarhosi Énekiskolát, 40 éves a BÉTAZEN rendezvénysorozat) takar, nyílt október 27-én, rendezte és megnyitotta **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus. A kiállítás bővebb anyaga (összesen 12 tabló) a BÉTAZEN idején június 25-én a Zenepavilonban debütált, ahol az előtérben elhelyezett kivetítőn a múzeumból kölcsönzött digitális békés-tarhosi fotókból összeállított ppt-t is láthatott a közönség.

Kulturális Központ

- „Törökvilág Békésen” – Madzagfalvi Napok, rendezte **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus

A kiállítások szervezésével kapcsolatos teendőket, amelyekhez igyekeztünk színvonalas meghívókat, plakátokat is készíttetni, **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus és **Egri Tünde** közművelődési munkatárs látta el, a technikai kivitelezést (bontás, rendezés, esetenként anyagválogatás, szállításhoz csomagolás, stb.) **Egri Tünde** végezte a múzeum szakalkalmazottaival és üzemviteli alkalmazottaival közösen.

A kiállításokról, megnyitókról és egyéb közművelődési eseményekről az adattár számára fotódokumentációt készítettünk.

3. Múzeumi óra

- **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus október 11-én és 20-án rendhagyó, vetítéssel egybekötött honismereti órát tartott a békési Fötér változásairól a református általános iskola 5. osztályainak a Galériában

- **Szójka Petronella** néprajzos muzeológus:

1. A „Nem messze van ide Kalocsa” című néprajzi kiállításához kapcsolódóan múzeumpedagógiai foglalkozásokat tartott a múzeumi dolgozók közreműködésével óvodai és általános iskolai csoportok részére. A kiállítási teremben tárlatvezetéseket tartott, melynek során a gyermekek interaktív közelségbe kerülhettek a kiállított tárgyakkal. A tárlat közös bejárását követően a gyermekcsoportok kézműves foglalkozáson vettek részt, ahol az óvodások papírbabát készítettek és a kiállításban megtekintett viseletekbe öltöztettek fel azokat. Az idősebb osztályok csapatai a kiállítás témájából összeállított „rögtönzött” vetélkedőn vettek részt (kirakó kirakás időre, feladatlap megoldása). Nemcsak helyi oktatási intézmények látogattak el a kiállítás helyszínére, hanem Mezőberényből is érkeztek gyerekek, összesen 437 fő vett részt a meghirdetett foglalkozáson.
2. Április 16-án a Dr. Hepp Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola adott helyszínt az I. Békési Tücsök Találkozóknak, ahol a nap folyamán csoportvetélkedőn vettek részt a tanulók. Ennek egyik állomása a „Nem messze van ide Ka-

locsa” című néprajzi kiállítás volt, ahol muzeológusunk útmutatásával feladatlapot kellett megoldaniuk, amit pontozással díjaztunk. A vetélkedőn 100 különböző korú gyerek vett részt.

4. Előadások

S. Turcsányi Ildikó régész-történész muzeológus:

- június 2-án Nyugdíjas Pedagógusok Egyesülete számára a Békés-Tarhosi Énekiskoláról
- november 22-én a Protestáns Esték sorozatban, A törökök vára Békésen címmel, vetítéssel kísért előadás

5. Egyéb

Nyári tábor

Július 27-31. között a Tájházban „**Kispárna, nagypárna, fából fabrika**” címen, Balog Gáborné vezetésével tartottuk meg a múzeumi nyári tábort, amelyet a sokszínűség jegyében hirdettünk meg. A résztvevő 25 gyerek varrni, faragni, dekupázsolni tanult, ahol a varrás alapjainak elsajátításában segítettek a múzeum munkatársai a gyerekeket a hét folyamán. A táborban részt vevő gyermekek évről-évre visszatérnek hozzánk, immár egy évtizede várják a nyaranta megisméltendő programot.

Múzeumok Világnapja

Május 18-án a Múzeumok Világnapja alkalmából ingyenes múzeumpedagógiai programot hirdettünk a Tájházban alsó tagozatos diákoknak. Mivel előző évben az egy napos programra jóval többen jelentkeztek, mint ahány csoportot fogadni tudtunk, 2016-ban előtte és utána megtoldottuk egy-egy nappal, így Békésen a múzeumi világnap 3 napig tartott. Az óránként érkező osztályok először a berendezett parasztportát nézték meg néprajzos muzeológusunk tárlatvezetésével, majd a tornácon kézműves foglalkozás keretében, sablon segítségével karkötőt készíthettek. Végül a gyerekek és kísérőtanáraik az udvaron régi népi körjátékokkal ismerkedhettek. A programon 13 osztály (Dr. Hepp Iskola, Reményhír Intézmény, Református Általános Iskola, Karacs Tagiskola) 304 diákja vett részt. Szeretnénk a későbbi években is megemlékezni erről a napról, ebből hagyományt teremteni, és a későbbiekben is több napra széthúzni ezt az ingyenes programot.

Múzeumok Éjszakája

Június 25-én – immár 2013 óta - ez évben is csatlakoztunk az immár hagyományos országos rendezvényhez, a Békési Galériában 18.00 órától 24.00 óráig vártuk az érdeklődőket. Igyekeztünk minden korosztálynak a megfelelő elfoglaltságokat megtervezni, legkisebbeknek az időszaki kiállítóteremben a viseletkiállításához kapcsolódóan papírba készítést és öltöztetést, festegetést, színezgetést terveztünk (vezette **Szojka Petronella** néprajzos muzeológus), nagyobbacsák papírgyöngyből fűzött láncot vagy fonott karkötőt készíthettek (vezette **Kocsor Julianna** restaurátor). A 11- 18 évesek többféle foglalkozás közül választhattak, érdeklődési körüktől függően: papírgyöngyöt vagy fonott karkötőt készíthettek, de választhattak kirakózást (puzzle) is Jantyik Mátyás festőművész, a múzeum névadójának képeivel, korosztályuknak megfelelő foglalkoztató füzetet is kitölthettek a témában (vezette **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus). Felnőttek számára hangzó ppt-t készítettünk névadónk, Jantyik Mátyás festőművész életművéről és a Békés-Tarhosi Énekiskoláról (a vetítést koordinálta **Egri Tünde**

közművelődési munkatárs). Tapasztalataink szerint a programot egyre többen látogatják helyi szinten is, a következő években szeretnénk erre az éjszakára helyi hagyományt teremteni, minél változatosabb elfoglaltságokat kínálni az ilyenkor múzeumunkba látogatóknak.

A kiállítások és rendezvények résztvevőinek száma

(szakmai felügyeletet ellátó mindenkori minisztérium felé éves statisztikai adatszolgáltatási kötelezettséggel, a látogatólétszámban a más intézmény, szervezet által a múzeumban rendezett programok résztvevőit is szerepeltetni kell)

Telephely	Belépőjegyet vásárlók	Ingyenesen belépők és/vagy rendezvények látogatói	Összesen
Békési Galéria	718	3985	4703
Nagyház	87	612	699
Békési Ház	203	2112	2315
Mindösszesen:	1008	6709	7717

VI. Szakmai és társadalmi kapcsolatok

1. Továbbképzés, konferenciák

- Április 26-án a múzeum dolgozói részt vettek a gyulai Almásy kastélyba szervezett szakmai napon és tárlatvezetésen.
- **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus és **Szojka Petronella** néprajzos muzeológus szeptember 22-23-án a *XIX. Békési Népi Építészeti Tanácskozás* konferencia előadásait hallgatták meg.
- **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus március 9-én részt vett a SZKIRG Magyar Napok című rendezvénysorozatán
- **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus május 27-én részt vett Gyulán, a Megyei Levéltárban a gyulai várról rendezett országos konferencián
- **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus június 29-én részt vett a BÉTAZEN Olvasás konferenciáján a könyvtárban
- **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus október 10-én az 1956-os pályázatokkal kapcsolatos információs napon vett részt Budapesten, a Hotel Benczúrban
- **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus október 23-án konferencián, majd könyvbemutatón vett részt a Kulturális Központban az 1956-os forradalom évfordulóján

2. Szakmai kapcsolatok

- **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus április 15-én a Protestáns Esték sorozat keretében bemutatott Seres István-könyvet méltatta

- S. Turcsányi Ildikó régész-történelem múzeológus volt a moderátor június 10-én, az Ünnepi Könyvhét keretében Sz. Kürti Katalin: Békés és Debrecen vonzásában című könyvének bemutatóján

- S. Turcsányi Ildikó régész-történelem múzeológus meghívására részt vett június 25-én Tathoson a Békés-Tarhosi Zenebarátok Körének közgyűlésén

- S. Turcsányi Ildikó régész-történelem múzeológus részt vett a szeptember 3-án Békés városban rendezett Megyei Ünnepeken, ahol ünnepeken keretek között okleveleket adtak át a Békés Megyei Ertéktárba bekerült értékek feltérjesztőinek. Múzeológusunk a Békés-Tarhosi Enekiskola és a BETAZEN, mint megyei értékek feltérjesztője, szakmai anyagának készítője volt.

- S. Turcsányi Ildikó régész-történelem múzeológus szeptember 10-én a XVIII. Madzagfalvi Napok keretében a „Kárpát-medence himzei kincsei” címmel, a békési himzószerzők munkáiból nyílt kiállítás nyílt meg a Kulturális Központ Kápolná-termében.

- S. Turcsányi Ildikó régész-történelem múzeológus október 13-án résztvevője volt az 1956-os békési pályázatokról összehívott sajtótájékoztatónak

- S. Turcsányi Ildikó régész-történelem múzeológus november 26-án a történelem szekció zsűrielnökeként vett részt a SZKIRG Polgár Lajos Emlékversenyén

- A Békés Városi Janyik Mátyás Múzeum, mint tárrendező részt vett a Békési Városi és Szépió Egyesülettel és a Békés Városi Könyvtár közösen középiskolások számára szervezett helyismereti vetélkedőben, melyet ez évben Békés város zenei jubileuma (100 éve született Gulyás György, 70 éve nyitotta meg kaput a Békés-Tarhosi Enekiskola, 40 éve indult útjára a BETAZEN rendezvényorozata) jegyében írtunk ki. A program-sorozat a SZKIRG és a GFF Békési Szakképző Iskola csapatát vette részt, a zsűri elnöke és a múzeum részéről a vetélkedő előkészítője S. Turcsányi Ildikó régész-történelem múzeológus volt. A szervezők terve, hogy a vetélkedő történelmi vetélkedő hagyományára váljon, ennek érdekében ezután is minden évben az aktuális legfontosabb jubileum címmel kívánjuk azt meghirdetni.

- Szakmai segítséget nyújtottunk és kölcsönzést segítettük a Munkácsy Mihály Múzeum, a Dévaványai Bereczki Imre Helytörténelmi Gyűjtemény, a Gyulai Erkel Ferenc Múzeum és a Békés Megyei Levéltár kiállításait

- Ebben az évben is részt vettünk a Békés Városi Könyvtár által június 9-10-11-én rendezett Ünnepi Könyvhéten

Társintézményekkel és társszervezetekkel folyamatos együttműködésünk során az alábbi rendezvényeknek adtuk helyet a múzeumhoz tartozó létesítményekben:

Békési Galéria

- 04. 09. Nefejező Kulturális és Hagyományörző Közhasznú Egyesület: Nefejező díj átadása
- 04. 12. Békés Városi Püski Sándor Könyvtár által rendezett Városi Szaválóverseny 7-8. osztályosok számára
- 05. 24. KÉSZ békési szervezetenek díjátadója
- 07. 02. BETAZEN ideje alatt a Kecskeméti Gábor Kulturális Központtal együttműködésben zenei előadás: gyermekelőadás

- 08.05. Csuta Galéria és Alkotótábor záró kiállítása
- 10. 13. sajtótájékoztató a városi 1956-os pályázatokról Békés Város Önkormányzata szervezésében
- 10. 10. – 10. 21. között helyet adtunk a Békési Városvédő és Szépítő Egyesület által szervezett 1956-ról szóló előadásoknak
- 11. 19. Békési Református Gyülekezet: Református Bál
- 12. 13. Békési Városvédő és Szépítő Egyesület szervezésében: Üdvözet Békésről című könyv bemutatója

Tájház

- 04. 23. Nefelejcs Kulturális és Hagyományörző Közhasznú Egyesület: Nefelejcs Vigalom
- 05. 16-én a Német Nemzetiségi Önkormányzat szalonnasütése
- 05. 29-én Békési Múzeumbarátok Köre szalonnasütése
- 07. 02. Békési Városvédő és Szépítő Egyesület bográcsozás
- 09. 22. vacsora a Népi Építészeti Tanács vendégeinek a Kecskeméti Gábor Kulturális Központ szervezésében
- 09. 24. Nefelejcs Kulturális és Hagyományörző Közhasznú Egyesület: XI. Tökmulatság

3. Médiakapcsolatok

- Jónak mondható a kapcsolatunk a helyi, városi média szereplőivel, így a Békési Újság című helyi lappal, a Békés Mátix internetes honlappal, melyre közvetlen feltöltési lehetőségünk van, a Torony Rádióval, több rendezvényünket közvetítette a Békés Tv is.
- **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus még 2014-ben felvette a kapcsolatot a Budapest-Terézváros (VI. kerület) területén működő Kontakt Rádióval (FM 87,6), mely Tárlatról-tárlatra című műsorában bemutatta intézményünket, azóta is folyamatosan elküldjük nekik híreinket. 2015-ben lett állandó partnerünk a Csaba Rádió és a Rádió 1, melyeknek szintén híreket szolgáltatunk.
- **Szojka Petronella** néprajzos muzeológus a múzeum Facebook oldalának folyamatos karbantartását és frissítését végezte, népszerűsítve és bemutatva intézményünk életét.

VII. Pénzügyi adatok

(szakmai felügyeletet ellátó mindenkori minisztérium felé éves statisztikai adatszolgáltatási kötelezettséggel)

Bevételek	
Felügyeleti szervtől kapott támogatás	18.926.000,- Ft
Működési bevételek	4.732.000,- Ft
<i>-ebből jegybevétel</i>	<i>118.000,-Ft</i>
<i>-ebből pályázati támogatás</i>	<i>3.439.000,-Ft</i>
Kiadások	
Személyi juttatások	12.917.000,- Ft

Munkaadót terhelő járulékok	3.601.000,- Ft
Dologi kiadások	9.190.000,- Ft

- 2016. szeptember 1. – 2016. szeptember 15. között a város éves ellenőrzési tervének alapján, Békés Város Jegyzőjének megbízásából Juhos Józsefné belső ellenőr elvégezte az intézmény átfogó pénzügyi-gazdasági ellenőrzését. Az ellenőrzés lefolytatására a JIK/9-16/2016. iktatószámú ellenőrzési program alapján került sor, az ellenőrzött időszak: 2014. január 1. – 2015. december 31. közötti időszak volt. Az ellenőrzés mindent rendben talált, csupán néhány kisebb aktualizálást kellett dokumentumainkban végrehajtani.

- Novemberben az NKA megbízásából dr. Bereczky Ibolya és kollégája 2014-ben nyertes, 3506/02003 pályázati azonosító számú, Jantyik Mátyás festőművész életműkiállítására és hozzá kapcsolódó múzeumpedagógiai foglalkozások tartására vonatkozó pályázatunk teljes szakmai és pénzügyi ellenőrzését végezték el, melynek során mindent rendben találtak, munkánkra kiváló, 5-ös osztályzatot kaptunk.

VIII. Biztonság; vagyonvédelem

Nagy eredménynek tartjuk, hogy a elmúlt évi minisztériumi támogatások visszaigényelt ÁFÁ-jából 2015-2016-ban sikerült a Petőfi u. 41. szám alatti Iskolamesteri Lakás utcai homlokzatának és téglakerítésének karbantartási, állagmegóvási munkáit megcsináltatnunk. (Mivel ez a támogatás pályázattá alakult, a következő években ez a forrás már nem fog a rendelkezésünkre állni.)

Békés, 2017. május 11.

Sápiné Turcsányi Ildikó
múzeumigazgató